

Corina HERGHELEGIU

Vitamine... fără efect

Dacă acum câteva zeci de ani, era un privilegiu pentru orice dramaturg să-și vadă jucată o piesă pe scena unui teatru, iar pentru asta nu era suficient să aibă doar noroc, ci și talent, astăzi, când „democrația” e la ea acasă, se pare că nu e nevoie decât de puțin noroc, celelalte aspecte nu mai contează. Nu degeaba Bergson spunea: „Democrația e singurul sistem compatibil cu libertatea și demnitatea umană. Dar are un viciu incurabil: n-are criterii de selecțiune a valorilor”. Acest viciu, se pare, ne urmărește astăzi peste tot: pe stradă, în sălile de concerte, la cinematograful, televiziune, chiar și în teatru.

De obicei, atunci când mergem la un spectacol ne așteptăm ca mesajul transmis în sală să ne impresioneze și să ne emoționeze. În cazul spectacolului **Vitamine**, al cărui text este semnat de Vera Ion, o producție a echipei dramAcum, și pus în scenă la Teatrul Foarte Mic, de regizorul Ana Mărgineanu, avem o senzație ciudată de confuzie, iar acest sentiment pleacă, în special de la textul autoarei. Textul încearcă să ne atragă atenția asupra problemelor existente în societate, care își au începutul în familie, și care sunt accentuate de influența negativă a audiovizualului, ce ne invadează astăzi cu programe de cea mai proastă calitate. Asta ar reieși din piesa autoarei. Dar am rămas și mai confuză atunci când am citit declarația Anei Mărgineanu (a avut și ea o contribuție la „nașterea” acestui text, după spusele Verei Ion) din caietul-program: „Nu am nimic cu televiziunea. Sau cu publicitatea. Cu firmele gen piramidă. Cu strada. Toate mi se par OK. Lumea în care trăiesc mi se pare OK. Fiecare emisiune mă învață ceva: cum să iubesc, cum să mănânc sănătos, cum să câștig bani, cum să trăiesc. Doar lucruri bune. E OK...”. Deci dacă pentru regizorul spectacolului toate lucrurile sunt bune și totul e OK (o invidiez pentru optimismul ei debordant), atunci înseamnă că trăim într-un univers material, moral, intelectual și spiritual perfect. Să fie oare așa?...

...nu încerc să dezleg misterul acestui text, prea se bat toate cap în cap, dar probabil că de la această contradicție de idei pornește și confuzia spectacolului. Nu putem vorbi, din păcate, despre axarea pe un singur aspect al problemei, ci asistăm la un conglomerat de idei fără fond, un amestec de stiluri, un text șters și incoerent, fără emoții, fără suspans, fără subtilități și fără conflict.

Partea bună, însă a acestui spectacol, cu toate confuziile de abordare, este totuși viziunea regizorală ingenioasă, în care se pune accent pe elementul vizual, adus în prim plan, textul fiind salvat prin alternarea secvențelor de teatru și film. Ana Mărgineanu tinde să confere spectacolului o notă de ironie, ridiculizând felul în care o mulțime de aspecte din viața de zi cu zi sunt tratate în telenovele, în emisiuni TV ca: „Din dragoste”, „Iartă-mă!”, „Surprize, surprize”. Adolescenții, cu problemele lor psihice, sexuale și materiale, sunt și ei vizați de către regizor. Această notă ironică însă, te lasă rece până la urmă, pentru că aglomerarea de probleme abordate în scenă (limbaj vulgar, violență, indiferență, emisiuni TV care promovează subcultura, etc.) îți creează senzația de suprasaturație.

Laitmotivul muzicii lui Petru Mărgineanu vine să susțină și să justifice, într-un fel, toată această nebunie.

Dacă textul e confuz și inconsecvent, iar regia îl salvează prin ingeniozitate, scenografia realizată de Ina Izbășescu, împreună cu videoproiecțiile lui Lucian Moga, vin parcă să facă ordine în acest haos de idei, delimitând foarte bine cele trei spații de joc, care se modifică aproape neobservat, de la o scenă la alta, pe tot parcursul spectacolului.

Și nu în ultimul rând, aș vrea să remarc jocul actorilor, care și-au dat toată silința (și în mare parte au reușit) să-i ofere o traiectorie textului, diminuându-i pe cât posibil superficialitatea. Actori de talia lui Gheorghe Visu și Maria Ploaie au reușit prin jocul lor subtil, profund, firesc să ne convingă încă o dată că un actor bun poate juca bine orice. Dăruirea și talentul lor i-au molipsit și pe tinerii actori, unii deja cunoscuți: Izabela Neamțu, Laurențiu Bănescu, Toma Dănilă, Katia Pascariu (studentă), Mădălina Ghițescu, Cristian Radu. E de remarcat în special evoluția foarte bună, într-un rol secundar și aparent neînsemnat de surdomută, a Mădălina Ghițescu. Doar prin gesturi, priviri, mișcare, ea surprinde cu jocul ei inocent. Katiei Pascariu, încă studentă, i se potrivește foarte bine rolul și se remarcă ușor printr-un joc când degajat, când frustrant, dar totdeauna păstrând proporțiile firescului.

Spectacolul impresionează totuși prin efectele sale speciale, dar și prin ritmul susținut, dinamic, însă „vitaminele” care ar trebui să ne ajute să avem un somn mai bun, o stare spirituală și psihică mai liniștită, se pare că nu prea își fac efectul, oricât de multă publicitatea le-am face; insomnia ne marchează viața în continuare, stările psihice devin din ce în ce mai acute, oboseala și stresul ne însoțesc zilnic în această mare „derută existențială”.

Teatrul Foarte Mic – Vitamine de Vera Ion. Regia: Ana Mărgineanu. Scenografia: Ina Izbășescu. Muzica: Petru Mărgineanu. Videoproiecții: Lucian Moga. Cu: Gheorghe Visu (*Tatăl*), Maria Ploaie (*Mama*), Toma Dănilă (*Bro*), Katia Pascariu (*Andreea*), Laurențiu Bănescu (*Cătălin*), Izabela Neamțu (*Andreea M.*), Mădălina Ghițescu (*Surdomuta*), Cristian Radu (*Politiștul*). Premiera: 15 ianuarie 2006.

Foto: Tudor Predescu